

De Pastoor

In het restaurant El Guitare in het Spaanse la Villa zingt de pastoor onder begeleiding van een verraste Engelse gitarist, hij is tevens de waard, een Limburgse lied. 'Och was ik maar bij moeder thuis gebleven'. Zijn donkere stem met onvervalst Venloos accent voert mij terug naar de jaren zestig van de vorige eeuw. Toen was deze hit een echte schlager. Het is duidelijk niet de eerste keer dat hij voor een gezelschap zingt. Daarmee bedoel ik niet de gregoriaanse gezangen van de katholieke kerkdienst. Onze pastoor is gemakkelijk op mijn uitnodiging ingegaan een Limburgse lied voor te dragen. Hij heeft deze morgen de crematiedienst van onze Limburgse buurtvrouw verzorgd. Daarna zijn wij niet zoals gebruikelijk voor een kopje koffie in het crematorium gebleven. Volgens echt Limburgs gebruik, wordt op verzoek van de overledene Jose Rikers, een drankje -en hapje genomen in haar geliefde pleisterplaats aan de boulevard van Villajoyosa. Een moeilijke naam die door de Spanjaarden in La Villa wordt afgekort. Normaal schijnt de zon, maar vandaag schurken wolken vanuit zee land inwaarts. Och, denken wij allen, dat loopt geen vaart, de bergen beschermen ons. Die wolken worden keihard uit elkaar geslagen, zeker weten. Hubert, de weduwnaar en zijn Maastrichtse zoon doen er alles aan de gasten op hun gemak te stellen. De Duitse groep kijkt voorzichtig, Hollanders van boven de grote rivieren zijn verbaasd en de aanwezige Limburgers voelen zich thuis. In dit gezelschap is de pastoor, jaargang 1932, al snel het middelpunt. Prachtig heeft hij tijdens de dienst gesproken over de kunstzinnige overledene. Over het kunstwerk, de handen van Afred Dürer. Niet echt mooi, niet slecht, iets gemiddeld. Och, een kunstenaar wordt altijd bekritiseerd. Dat geldt voor ieder die iets te melden heeft. De meeste mensen houden zich stil, het zijn volgers -of absoluut passief. Altijd weten zij het beter en uiten, dikwijls te scherpe, kritiek Een kunstenaar staat altijd op het podium en is kwetsbaar. De passie draagt veel. Van podiumangst heeft onze pastoor in ieder geval geen angst. Met een geschoolde stem past hij de toonaard aan en lardeert hij zijn liedjes tussendoor met woordspelingen. Zijn witte plastic boordje is van zijn hals gegleden. Een pastoor met een stuk in de kraag grapt hij, het onding in fatsoen dwingend. Het gereformeerde Nederlandse gezelschap weet zich geen houding te geven met deze zingende frater Fiancius. Intussen breekt een onweer als een heuse moesson los. Op zijn Spaans worden zeilen neergelaten, potjes neergezet. In de paniek vallen glazen om, tafels tekenen rood, servetten deppen onvoldoende, onder de tafels vormen zich beekjes, de wind bereikt orkaankracht en parasols vliegen de lucht in. Rap worden tafels verschoven, stoelen klappen in elkaar, dames gillen. In deze chaos zet de pastoor zich bij mij aan de tafel en vertelt van vroeger. Hoe hij in Melick- Herkenbosch in 1979 een jaartje slechts pastoor is geweest. Hij heeft daar mijn huisdokter, van de kapel in 't Zandt, de aimabele doktor de Jong, ten grave gedragen. Over zijn hopeloos gevecht met bisschop Gijsen en zijn overplaatsing naar Waubach. Het klikte niet met de conservatieve Bisschop, ik was te pastoraal voor het dorp! Geboren in Venray, werd hij als oudste zoon van een grote familie, de geestelijke van de familie. Hoe hij vanuit de Peel, lees de verhalen van Kortooms eens, priester werd.

'Ik wist niet beter', grijnst hij,' zo waren de tijden'.
'Het spreken ging mij altijd goed af.
Met carnaval was ik in Venlo een redelijk succesvolle buutne reedner '
Prompt dreunde hij een deel van zijn buut voor.
Dat zat er nog goed in.
Alleen ik verstond hem, de Duitse gasten luisterden eerbiedig toe.
Gezamenlijk lachen wij in de slagregen over pastoor Hendricks van Linne, mijn
gewezen dorp aan de Maas. Die heeft hij persoonlijk gekend.
Deze beminde de fles teveel en was aalmoezenier van de homo vereniging in
Nederland. In die tijd van aanstormende emancipatie een gedurfde onderneming.
Pal stond hij voor zijn principes, onze pastoor van Linne, dat wist hij.
Knap dat hij zolang pastoor in Linne is geweest met al zijn capriolen.
Wij spreken over diens verhaaltjes in de Volkskrant, zijn persoonlijke missie
projecten in Afrika. Hoe de schutterij tijdens de carnavalstocht in hun hemel de
pastoor zocht en de pastoor op zijn beurt de hemel.
Voor de niet gelovigen; de hemel is de tent waaronder de pastoor met de
monstrans loopt. Door overmatig gebruik van de fles zwalkte de pastoor in de
Processie door de straten.
Zijn vier schutters konden hem niet onder de hemel houden.
Na zijn pensioen, vervolgt onze pastoor, hij was bij de conservatieve Gijssen
niet nodig', is hij enige tijd in Afrika geweest.
Mogelijk dat hij het daarom aan de Costa Blanca naar zijn zin heeft.
Al vijf jaar woont onze pastoor in la Villa als officiële Nederlandse RK geestelijke.
Hij heeft een aanstellingsbrief van monsieur, zijn vriend Wiertz uit Roermond op
zak. 'Ik ontmoet hem wel eens op bisschop conferenties, waar ik ook mag
komen', meldt hij trots.
'Ach', laat hij, de waterdruppels van zijn hoofd vegend, weten.
' Je moet het leven nemen zoals het is.
Deze regen is een zegen want de zon kan een hel zijn'.
Hij is druk en met praten niet te stoppen.
'Als je er niet meer bent, zou je moet denken: aan de kleine gebeurtenissen
waarbij wij elkaar niet zo goed begrepen hebben en elkaar mogelijk pijn hebben
gedaan. Beter is het te lachen en met zingen worden rimpels glad gestreken.'
Dit probeer ik in goed Duits te vertalen aan de onze tafelgasten.
Leiche Schmausen wordt dit begrafenis ritueel in Beieren genoemd, hoor ik.
In het Limburgs heet dit gebruik 'het vel verteren' en de Ieren kennen het ook,
beluister ik. Katholieken voelen zich hier in Spanje met de vele rituelen en
feesten thuis. Protestanten zijn anders.
Die moeten wennen aan de luidruchtige fiësta,s die zich rond een van de vele
heiligen van de Katholieke kerk afspelen. Enfin ieder zijn meug.

Samen met Hubert en zijn zoon zingen wij onder leiding van de pastoor tot
afscheid. ' Toen ich noch ein jöngske waar',
Wij beseffen niet alleen dat Hubert morgen alleen op de berg in El Paradiso is,
maar ook dat dit afscheid van Jose een bijzondere plaats zal in nemen in onze
herinnering. Het was gedenkwaardig.
Gelukkig dat ik niet bij moedert thuis was gebleven
Met dank aan de pastoor Don Maesen